

SFV BLADET

Argång 37
November 2005

SFVs guldmedalj tilldelades Göran Hammarberg
på höstlekstugan den 22 oktober
Foto: Erik Larsson

Svenska Folkdansens Vänner

Några rader från ordföranden ...

Föreningen hade den 29 september ett mycket välbesökt årssammanträde där flera viktiga beslut klubbades av Torkel Westling, som valts att leda förhandlingarna.

På årssammanträdet beslöts dels att fastställa de föreslagna stadgeändringarna, dels att uppdra åt styrelsen att stycka av Grindstugedelen och sälja den tomten samt att fortsätta planering för en VA-anslutning och förbättring av hygienutrymmen på Uttringe. Detta arbete är redan igång och kommer att engagera styrelsen lång tid framöver, kring två år kanske, varför all uppmuntran och hjälp framöver kommer att vara mycket uppskattad.

Därutöver hedrades två SFV-veteraner. Enhälligt beslöts nämligen att till hedersledamöter utse Carin Johansson och Ulla Lundgren för deras långa och mycket uppskattade arbete inom föreningen. En mycket rörd Ulla fick en lång, varm applåd av ett stående auditorium när hon mottog diplom och blommor. Carin Johansson, allas vår ”Dosan”, uppvaktades nyligen i sin bostad, och det var en uppenbarligen mycket glad Carin som mottog beskedet och det av föreningen utfärdade diplommet i närvaro av familjemedlemmar och representanter ur styrelsen.

Flytten av dräktkammaren och föreningsarkivet till nya lokalen på Kungsholmen har nu också genomförts genom en berömvärd och snabb insats.

På höstlekstugan, som denna gång hölls på ett höstfagert Uttringe, överraskades deltagarna – och icke minst Göran Hammarberg. På gamla styrelsens uppdrag fick nämligen jag och Maria Wallén då det stora nöjet att tilldela Göran SFVs guldmedalj för hans energiska och i många frågor mycket framsynta insatser för föreningen och vårt Uttringe. Ovationer utbröt när utmärkelsen fästes på Görans folkdräkt!

Vi kan nu, när höstmörkret sluter oss i sin famn, glädja oss åt att några av våra främsta eldsjälar i föreningen kunnat hedras på olika sätt. Föreningen har mycket att tacka dem för!

Jan Henrik Bergqvist

Danskvällar under våren 2006

- Januari** 12 Engelsk kadrilj
 19 Ingen dansövning, SFV-Alpin
 26 Engelska för tre par
- Februari** 2 Fyrtur med kjeding
 9 Jämtpolska
 16 Schottisch från Idre
 23 Skarvan & Skinnkompass
- Mars** 2 Engelska från Bohuslän
 9 Västgötapolska
 16 Kadrilj från Torp
 23 La Russe
 30 Vägen till ön & Bitte mand i knibe
- April** 6 Instruktion av en för oss ny dans
 13 Ingen dansövning, skärtorsdag
 20 Åttamannaengel
 27 Östgötapolska
- Maj** 4 Övrabykadrilj
 11 Repetition av vårens instruktioner

Illustration: Hans Vestin

Såväl nya medlemmar som nygamla och trogna dansentusiaster hälsas hjärtligt välkomna till en ny danstermin, då vi lär något nytt, friskar upp gamla kunskaper och framför allt har trevligt tillsammans. Vi börjar kl. 19 och slutar kl. 21, som förr traditionsenligt på torsdagar.

Väl mött på Brunnsgatan 26 (portkod 1819)!

Dansledriet

Fotografierna i detta SFV-blad är tagna av redaktören Gunnar Sundin, där ej annat anges.

Uttringedirektionen (UD) 2005–2006

Paula Kanberg
paulakanberg@hotmail.com
97 86 16 / 0739-81 72 46

Sven Lundgren
lundgren.sv@telia.com
659 52 38 / 0705-55 63 92

Cecilia Herbst
chammarberg@hotmail.com
612 72 85 / 0736-46 32 42

Per-Johan Kanberg
pj@rixmail.se
97 86 16 / 0707-22 45 99

Maria Axelsson
mcaxelsson@hotmail.com
532 555 09 / 0708-84 52 02

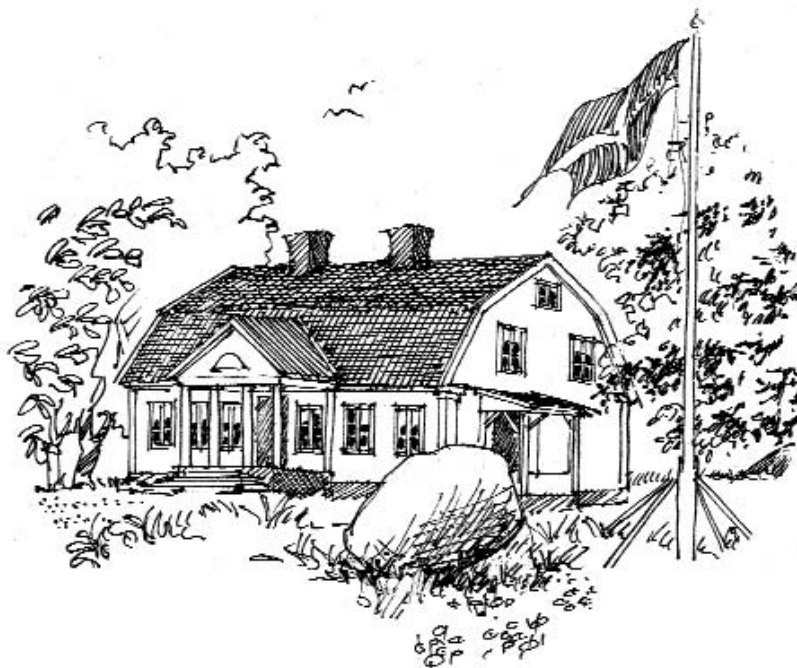
Gustav Hammarberg
gustav.hammarberg@vattnet.com
716 28 42 / 0709-24 25 56

Kirsten Enocksson
kien@kpa.se
626 55 86 / 0734-39 34 01

Björn Zettersten
Bjorn.Zettersten@dsv.su.se
26 55 93 / 073-98 50 400

Bokningsansvarig
för Uttringe:
Sven Lundgren

Uttringenycklar:
Kirsten Enocksson

Fredag med Peter Carlsson och Blå Grodorna

Klubbmästeriet har lyckats få tag på ett antal biljetter till Peter Carlssons musikshow på Scalateatern

fredagen den 3 februari kl. 19.00

Alla ni som tidigare kommit i kontakt med denna musikaliska personlighet, behöver inte fundera.

Ni andra, ta chansen att uppleva en alldeles unik föreställning där bodapolskor blandas med Evert Taube (tolkningen av Eldarevalsen är unik!), Elvis Presley, blues, ballader samt små anekdoter som för det mesta beskriver händelser i vardagslivet, företrädesvis från Peters hembygd Dalarna. Allt detta livligt ackompanjerat av husbandet "Blå Grodorna" i ett rasande tempo. (Vill ni veta mer, se www.petercarlssonblagrodorna.nu)

Då biljettillgången är begränsad gäller "först till kvarn".

Beställning: **snarast** via e-post eller telefon till klubbmästaren,
erla01@telia.com / 08-755 79 40

Pris: 380 kronor per person

Betalning: **senast den 30 november till
SFVs pluskonto för speciella tillfällen: 707 48-9**

Väl mött på Scalateatern!

Klubbmästeriet
Erik Larsson

UTTRINGE INVADERAT AV SLÄNDOR SKOTTLOSSNING FÖREKOM

Det kan inte lätt förstås
hur han äntrade sitt bås
Foto: Anders Roland

Uttringe badade i strålände sensommarsol när Uttringe Udde Folkpark slog upp sina portar. Vakten såg till att ingen passerade ingången utan att ha betalat och blivit avprickad på listan. Dagen till ära fick den gamla brunnen från ett tidigare upptåg agera biljettkur.

Ett populärt samtalsämne bland damerna stod genast klart: Hur hade de fått ner Gunnar Sundin i det *mycket* trånga utrymmet?? Hade man använt skohorn? Var den trädd över hans huvud ovanifrån? Uppbyggd omkring honom? Klart stod att han i alla fall inte kunde röra sig mycket och att det fanns ett skäl till att inte mer fullvuxna herrar som Ragge Hasliger eller Hasse Vestin satt på den platsen!

Väl uppe på "Damrummet" vidtog sminkning, hårfixning och omklädsel för att förvandla alla damer till något äldre årgångar. Ja, inte åldras alltså, utan mera byta stil, om ni förstår...

Efter en stund kunde man beskåda kopior av både trettio-, fyrtiotals- och en och annan tidig femtiotaldam i korrekt sminkning och frisyr. Några hade till och med iklätt sig strumpor med söm. Själv hade jag fått tag på en likadan hatt som min mamma hade vid en mottagning vid mitten av femtiotalet och kände mig som min egen faster när jag såg mig i spegeln. Fantastiska kreationer kunde beskådas, men frågan är om inte Berit tog hem spelet med sin outfit à la pigan från landet!

Nere på gräsmattan kunde vi sedan förlusta oss med pilkastning, luftgevärsskytte och spikislagning. Reglerna var minst sagt oklara och ändrades flera gånger. Mången familjeära stod på spel vad gällde skjutskicklighet och pilkastningskvalifikationer.

Pigan från landet
(Berit Blomberg)
Foto: Margareta
Wiberg Roland

En del lustiga incidenter inträffade också. Det är ju inte varje dag man träffar skylten ovanför pilkastningsdisken, till exempel. Vem det var låter vi förbli en hemlighet – så hemligt det nu kan bli med så många åskådare ... Obekräftade källor gör gällande att samma sak lär ha inträffat på skjutbanan, dock i form av rikoschett.

Luftgevärsskyttet utfördes för övrigt med viss risk för liv och lem vad gällde den som eventuellt hade ärende till Melker och råkade gå fel väg!

Men bäst var tombolan med vinster i form av trevliga och stiliga kavaljerer! För vissa var det vinst på en gång medan andra fick anstränga sig lite för att det skulle bli något. Precis som i verkliga livet, alltså!

Ett annat uppskattat inslag var dansbanan med levande musik. Där svängdes både lurviga och renrakade ben så det stod härliga till! Dock var det några som klagade på att man hade bytt orkester utan att på något sätt annonsera detta. I stället för de utlovade "Korvbröderna" fick publiken lyssna till

de något mindre kända "Korvgubbarna". Det är osäkert om det gjorde själva upplevelsen sämre, för bra lät det och svängde gjorde det.

Vad beträffar ordningen i parken kan man nog konstatera att det gick ganska lugnt till, men kanske skulle ordningsmakten titta lite närmare på den något hale biljettkontrollören vid dansbanan. Ryktet säger att man ska ha bevittnat så kallad "svartförsäljning" av överblivna dansbiljetter! Aja baja!!!

Precis när kvällskylan började göra sig påmind var det dags för ett bejublat framträdande av

Gunnel Dalhammar slår huvudet på spiken under övervakning av Anders Roland

”Uttringe frivilliga brandkårs manskör”, som iklädda mycket klädsamma (?) hjälmar framförde ”Rosa på bal”. Oerhört stämningsfullt! ”Intet öra var torrt”, som en av mina vänner skulle ha uttryckt sig.

Sedan återstod bara ”parningen” före middag. Den var, som väl många är vana vid, snabbt överstökad och vi kunde bänka oss vid det vackert dukade bordet. Maten gick i fyrtiotalstil:

S.O.S., öl och nubbe
Kalvfilé Oscar med hasselbackspotatis, rött vin och vatten
Cognacspäron med vispgrädde (tack för laktosfritt alternativ!)
och rött portvin

Under måltiden fick vi också njuta av diverse underhållningsinslag som till exempel ”Maritkvinnorna med djungel” med den gamla Lill Lindforsinspirerade texten ”Tacka vet jag herrar!”, en betagande herrsånggrupp (tyvärr har jag glömt namnet), Orijäntornas hyllning och den oförglömlige ”Herr Zaubermann” med sin förföriska assistent, återigen framförande sina gåtfulla trollerikonster under publikens hänförda jubel.

Danssalongen slog upp sina portar och till tonerna av diverse tids- typiskt sprittande låtar virvlade vi runt med lite paus för kaffe, småkaka och punsch för den som så önskade.

Det verkade som ett skämt när vi strax efter det att vi hade rest oss från bordet (så kändes det i alla fall!) blev tillfrågade om vi ville ha vickning. Vickning! Vi hade ju just avslutat middagen!

Jag kände att detta skulle bli mer än jag mäktade med att ens titta på och flydde upp till sängs, men att döma av ljuden nerifrån och den ständiga strömmen av damer under de senare nattimmarna pågick festen långt efter det att en medelålders dam med en viss – ska vi säga pondus – hade slocknat.

Morgonen efter var i alla fall den allmänna meningen bland oss damer i solen på trappan att det kändes skönt att sitta och se andra arbeta!

Tack alla fantastiska uttringeherrar, som ständigt tänker ut nya, inspirerade och inspirerande sätt att underhålla oss damer! Vi ser redan fram emot nästa år!

SFV-bladets utsända korrespondent:
Faster Pricken / Maj-Britt Hall

Lilla Julafton 2005

Uttringe bjuder återigen in till ett storstiltat firande av Lilla Julafton. Borden kommer att digna av julens läckerheter, ljusen gnistra, brasan spraka, musiken och dansen flöda, Tomtens säck vara fylld till bristningsgränsen, kung Bores vita andedräkt ligga djup över nejden och mumman kommer att vara så mustig att man inte riktigt vet var man skall sätta munnen.

Tid och plats: 3 december kl. 17.00 på Uttringe

Klädsel: Folkdräkt

Medtag: Frukt, godis och eventuell present till Uttringe

Naturligtvis är alla hjärtligt välkomna ut redan på fredagskvällen. Det är mycket som skall förberedas och ordnas varför all hjälp tacksamt tas emot. (Dessutom är det trevligt att jobba tillsammans!)

De som vill vara med och "slöjda" sina klappar tar lämpligen snarast kontakt med Sven.

Anmäl dig senast den 26 november

till Sven Lundgren, e-post: lundgren.sv.@telia.com

eller tel. 659 52 38

Uttringes önskelista:

Skottkärra
Stabil lövkorg
Räfsa
Gitarrsträngar

VI HAR FLYTTAT!

SFVs dräktkammare och arkiv finns nu i ny lokal på Kungsholmen

Den 19 september 2005 gick flyttlasset från lägenheten på Stora Essingen, där SFV huserat sedan 1976, till Wivalliusgatan 21 på Kungsholmen.

Om ni inte visste det så får ni reda på det nu: SFV-are är fantastiska! Sällan har jag sett ett sådant väloljat maskineri som i samband med denna flytt! Tidsschema och handlingsplaner upprättades, detaljplaner gjordes för möblering, flyttfirma anlätades, ett antal inredningsdetaljer inköptes, lokalen inreddes, flyttlådor packades, skräp transporterades bort och sedan skedde själva flytten – allt inom loppet av två veckor. Parallellt med detta skedde en renovering av lägenheten inför försäljningen.

Anledningen till flytten har framförallt varit ekonomisk. Försäljning av bostadsrättslägenheten kommer att ge ett bra tillskott till det kapital vi behöver för kostnader i samband med Uttringes VA-anslutning. Lokalen hyr vi på kontrakt på 3 år, och vi betalar en hyra som är i nivå med den som vi hade för lägenheten. Sedan har vi också resonerat som så att vi inte behöver en lägenhet med både kök och badrum utan föreningen kan spara in på sådana kostnader.

Lokalen är nyputsad och fräsch och ligger en halvtrappa ner, med källarfönster mot gatan och bakom rejäla stäldörrar. Inget kök finns men vi har tillgång till toalett och vatten. Utrymmet är något mindre än i lägenheten. Man kan ha sammankomster av olika slag i lokalen om man inte är alltför många.

Då – för trettio år sedan – var det Hervor och Bo Sundblad, då boende i huset på Stora Essingen, som agerade så att SFV kunde få hyra och senare köpa en lägenhet – nu har Ea Hamilton och Bengt Norberg, som bor i fastigheten på Wivalliusgatan, haft ett finger med i spelet för att SFV skulle kunna få hyra en lokal för dräkter och arkiv. Så håll med om att SFV-are är fantastiska!

ETT STORT TACK till alla som har varit engagerade i flytten!

*Maria Wallén,
Dräktförvaltare*

P.S. Dräkterna hyrs ut på sedvanligt sätt – se sidan 24! OBS att vi inte har telefon i lokalen. D.S.

Välkomna till SFV

Elin Johansson
Forskarbacken 7 bv 001
104 05 STOCKHOLM
Tel. 755 08 89
Mobil 0736-24 41 97
elinbritta@spray.se

Susanna Lagerström
Flintlåsvägen 25 nb
192 59 SOLLENTUNA
Tel. 35 58 09
Mobil 0736-37 23 14
susanna_lagerstrom@hotmail.com

Nya adresser

Barbro Söder
Äppelviksvägen 2C
167 53 BROMMA

Sara Boman och Ola Hallström
Jägarvägen 12
139 40 VÄRMDÖ
08-570 220 24

Karin Lindström
Järnvägsgatan 27C
749 30 ORSA

Ann-Charlotte och Göran Norell
Klintvägen 23
132 40 SALTSJÖ-BOO

Åsa Bengtsdotter
Rödhakestigen 7
590 41 RIMFORSA
0494-204 83

Barbro och Göran Hammarberg
Sickla allé 57
131 65 NACKA (*fr.o.m. 16 dec.*)

Elin Norberg
Stiglötsgatan 52, 1 tr
586 46 LINKÖPING
013-26 07 77

Webbmaster informerar

Vi har nu en ny webbplats: ***www.folkdans.org***. Det är samma gamla innehåll MEN utan reklam!!! Detta är numera SFVs domän och vi har gott om plats – ett antal hundra MByte – för SFV-bladet, bilder och annat godis! Har ni kul eller intressanta bilder i digital form, skicka dem till mig under adressen ***sfv@folkdans.org*** som är föreningens nya officiella e-postadress. Tala också om vad bilderna gäller så att jag kan lägga upp dem under lämplig rubrik.

Erik Dalhammar

Arbetshelg och Oktoberfest

Kanske var det det fina vädret, men mer troligt Frau Cecilia Herbsts lockande löfte om Wurst, Bier och Bohmpa-bohmpa-musik, som fick så många att sluta upp till höstens arbetshelg i vår Sportshütte. Vad som hände på fredagskvällen är okänt för oss, men på lördagen var det fullt upp både ute och inne. Det putsades fönster och dammsögs, städades i skafferiet, höggs och klövs ved, drogs ris och gamla kvistar, krattades löv och togs bort stubbar och jämnades till. Ett envist surrande hördes från grästrimmern som fick slita ont. Nästa

Ola med ett visst besvär klyver denna klabben här

Åratals med ingrodd smuts dunstar med Maetas puts

års Majbrasa började ta form, som vanligt via "Kjellsorteringen", och en annan brasa eldades redan nu. Melker och Astrid fick sig en ordentlig omgång och antagligen blev båda glada och kände sig fräscha efteråt. Helgens yngste deltagare, vår son Edvin som är 6 månader, drog sitt strå till stacken genom att vara en "snäll pojke hela dagen" och dessutom ta sig en tupplur så att hans föräldrar kunde hugga ved och dra ris i lugn och ro.

Naturligtvis var köket fullt med matlagningsaktiviteter hela dagen. Till lunch serverades en utsökt skink- och broccolipaj, och eftermiddagsfikat

Per-Johans muskelmassa ökar när med grenarna han bökar

intogs senare på den soldränkta verandan. "Fantastiskt gott fikabröd, inte så sött!" hördes från en av de mumsande munarna. Brödet visade sig vara Attes och Maetas Oba-limpa, en nyttigare variant av kaffelängd, och även ett gott frukostbröd. Receptet spreds senare som en löpeld över nätet och äts förmodligen nu av en hungrig

Mister Wilson
med den po(å)sen
visar sina "Lederhosen"

När du Melkers tunna fyllt,
säg till fogden enligt skylt!

familj i Yttre Mongoliet, men det är en helt annan historia.

Före middagen slogs rekord i bastun: arton personer, varav manlig undertecknad var nummer femton. Har hört att varje människa utvecklar sisådär 400 watt, vilket borde innebära att temperaturen därinne höjdes ytterligare några grader, men ingen av oss är rätt person att räkna ut detta exakt. Svettigt var det i alla fall som sig bör.

Så många som tjugosex trötta men glada SFV-are åt på kvällen en middag bestående av fyra olika sorters wurstar, potatissallad, Sauerkraut m.m. Till efterrätt serverades Apfelstrudel med vaniljglass. Det var en Oktoberfest väl värd namnet.

Sara Boman och Ola Hallström

Dessa sköna damer fyra
börjat middagen bestyra

Ring in det nya året!

Eller, som det heter i Edvard Fredins tolkning av den Tennysonska dikten:

*"Ring, klocka, ring i bistra nyårsnatten
mot rymdens norrskenssky och markens snö
det gamla året lägger sig att dö ...
Ring själaringning över land och vatten!
Ring in det nya och ring ut det gamla
i årets första, skälvande minut.
Ring lögnens makt från världens gränser ut,
och ring in sanningens till oss som famla."*

Så varför inte ta tillfället i akt och ringa in det nya året på ett garanterat fredligt men icke desto mindre festligt och ombonat Uttringe! Som under de senaste åren står de deltagande själva för arrangemanget, understödda vid behov av UD med förslag på meny etc.

Vill du försäkra dig om en plats på kalaset bör du inte tveka utan kontakta Gustav Hammarberg omgående, dock senast den 20 december.
Tel. 08-716 28 42, e-post storfogden@vattnet.com

SNAPSVISEKURS - STEG 2

Alla som var med vid det första kurstillfället i februari 2005 har säkert övat flitigt under månaderna som gått (om inte, passa på under julhelgen!). Nu är det dags att gå vidare, med en fortsättningskurs

lördagen den 18 februari 2006 kl. 14–17 på Uttringe

Även denna gång serveras alkoholfri övningsdryck under kursen, medan var och en tar med sig valfria drycker till kvällens examensmiddag (lättöl och bordsvatten ingår i priset). Korrigerade och kompletterade texthäften kommer i god tid att tillställas alla tidigare och nytillkommande elever, via e-post till alla som har tillgång till sådan, och annars i pappersform.

Anmälan senast den 13 februari till

Erik Larsson, tel. 755 79 40, e-post erla01@telia.com

eller

Monica Norberg, tel 653 87 90, e-post mnorberg@telia.com

Om SFVs härledning ur Philochoros

Med anledning av att Philochoros i höst har firat sitt 125-årsjubileum har undertecknad blivit ombedd att skriva några rader om hur SFV är sprunget ur nämnda förening. För att dessa rader ska få plats inom ramen av ett par sidor i bladet måste det bli i en mycket komprimerad form.

Philochoros startade sin verksamhet vid universitetet i Uppsala i september 1880, under namn av Studenternas Dansförening (den första i Sverige som kom att syssla med så kallad folkdans). Den allmänna opinionen ansåg nog inte att man borde syssla med dans vid ett universitet. För att vinna ett större anseende vände man sig därför så småningom till professor Frithiof Holmgren, som man ombad bli föreningens ordförande. Han tackade efter en del övertalning ja till uppgiften. I februari 1884 antog föreningen sitt nuvarande namn: Philochoros, vilket betyder "vän av dans".

Professor Holmgren och hans hustru Ann-Margret, f. Tersmeden, var goda vänner till Artur Hazelius. Inför den första vårfesten på Skansen 1893 fick fru Holmgren i uppdrag av Hazelius att samla ihop en flock ungdomar, som kunde visa upp några svenska folkdanser vid festen. (Det här uppdraget hade föregåtts av att Skansen året förut hade gästats av philochoristen Clas Fredrik Sundling, som var en hejare på fiol och därför kom att kallas för "studentbondspelman". Det är sannolikt Sundling som är upphovsmannen bakom Skansens danslag, som första gången framförde folkdanser på Skansen sommaren 1892. I motsats till Philochoros, som enbart bestod av manliga studenter, bestod Skansens danslag i begynnelsen enbart av kullor, som arbetade som stugvärdar på Skansen. Kullorna framförde danserna på vardagar.)

Fru Holmgren tillskrev därför f.d. philochoristen och amanuensen Carl von Heideman, som i sin tur tackade ja till uppdraget att samla ihop ungdomar och inöva några folkdanser. Det stora temat vid vårfesten var "H M:t Konung Gustaf III:s marknadsfärd". Programmet var följande:

Kl. 6 anlända konung Gustaf III, hans gemål och hof och färdas tvänne hvarf kring marknadsplatsen. (De kungliga personerna och deras uppvaktning lämna sina ekipager och taga plats på gästgifvaregårdens trappa och i dess fönster för att därifrån åse ett väntadt bröllopståg, som med dans och musik vill förnöja de kungliga herrskaperna och den församlade menigheten.

Kl. 6,30 kommer ett brudfölje från Österåker med brudgummen till häst och bruden i wagn samt flera spelmän framför tåget.

Kl. 6,45 dansas folkdansar af Österåkersgossar och Österåkersflickor. (De danser som framfördes var: Fryksdalspolska, Bondkadrilj [= Östgötapolska], Dalpolska [= en variation av hambopolska] och Klappdans.)

Det är således dessa gossar och flickor, klädda i Österåkersdräkter, som är embryot till det blivande Svenska Folkdansens Vänner. Bilder från den här marknadsfärden finns utgivna i ett album av Nordiska Museet.

Ungdomarna med sin dans vid vårfesten gjorde tydligen stor lycka, för när Skansen anordnar en höstmarknad i oktober samma år får dansledare von Heideman i uppdrag av Hazelius att medverka även i den. Programmet denna gång var följande:

Kl. 2 skördefest på en herrgård på landet, hwartill traktens ungdom, iklädd olika svenska folkdräkter, samlat sig. De unga färdas, företrädda af spelmän och wissångare, antingen i höskrindor eller till fots kring Skansen och tåga till dansplanen.

Kl. 2,30 dans på dansbanan af de i skördefesten deltagande. (Vilka danser som framfördes framkommer ej i programmet.)

Bland de ungdomar och tillika f.d. philochorister som medverkade vid vårfesten och höstmarknaden 1893 bör några vara desamma som kom att ingå i SFVs interimsstyrelse vid föreningens instiftande den 24 oktober samma år. Dessa var notarien Louis Abel, amanuensen P. Liljefors, notarien Gunnar Kant samt litteratören K.P. Rosén (mera känd som landsmålaren Jödde i Göljaryd).

I SFVs arkiv finns ett fotoalbum från Philochoros-Tournen 1902. Det har tillhört en för oss än mera namnkunnig person, nämligen Fredrik Malm, som var medlem i Philochoros under några år vid förra sekelskiftet och dessutom deltog i den här turnén. Jag vill minnas att det var just den här turnén som gavs ut i tryck i form av dagboksanteckningar.

Eder arkivarie
Lasse Thörnblom

Källor: Nordiska museet och Skansens arkiv; Philochoros arkiv; Svenska Folkdansens Vänner arkiv; Philochoros-Album med Dansar och Låtar, 1892; Svenska Folkdansens Vänner 25 år, 1918.

Allmän
Rungörelse

om

Skansens

Vårfest

1895

Du som missade Höstlekstugan i oktober: här kommer receptet om du vill ordna en egen.

Ingredienser för 35 personer:

Ett stort hus (helst av Uttringetyp)

Två duktiga spelmän med
tillhörande fiol och dragspel

Piano med pianist (helst av
Lundgrentyp)

En stor burgundisk köttgryta och
ca 100 välkryddade potatisar

Många äppelkakor + vaniljvisp

Vin, öl, vatten, kaffe, te

Alla danser du kan tänka dig

En dansledare

Kock (gärna av Larssontyp)
med kökspersonal

En medaljmottagare (gärna av
G Hammarbergtyp)

Danskunniga deltagare (några
feldansare kan ev. accepteras)

Krydda med en aning

kryp-och-skjut och svett efter smak

Gör så här:

Ställ käppen/ rollatorn i farstun

Tag på folkdräkt

Dansa så svetten lackar

Ät av den goda maten

Njut av spelmännens spel till dansen
och pausunderhålningen

Dansa lite till

Ät vickning

Åk hem/Sov över

Leif Johansson, fiol
Billy Karlsson, dragspel
Foto: Erik Larsson

I dansens virvlar:
Ea Hamilton,
Jonas Sjöberg,
Ulla Lundgren,
Marléne Gunnelin,
Chris Wilson,
Gunnar Steneroth,
Sven Lundgren
Foto: Erik Larsson

*Receptet nedtecknat av
Agneta Larsson*

Årssammanträdets protokoll

Alla som vill läsa protokollet från årssammanträdet hänvisas i första hand till medlemssidorna på SFVs websida www.folkdans.org. De som inte har tillgång till dator och internet och ändå vill få tillgång till protokollet kan ringa till sekreteraren Erik Dalhammar (tel. 08-541 368 10), så sänder han över en papperskopia med reguljär post.

Orsaken till denna lösning är att protokollet med alla bilagor omfattar sexton A4-sidor, och vi vill gärna minska såväl pappersåtgång som portokostnad. Den som har åsikter om detta är välkommen att höra av sig till redaktören eller sekreteraren.

Jan Henrik Bergqvist

oförglömliga minnen

Vår serie "Oförglömliga minnen" fortsätter här med ett bidrag från Björn Ambrosiani, Hugo Malm och Sven Sahlström.

KJ — EN LEGENDARISK SAMLING KÄRINGAR

När kriget brakade loss inpå våra knutar innebar det självfallet en mängd förändringar i vardagslivet. En var, att när bland andra vi undertecknade kom hem från skolan hördes det var tolfte måndag ett väldigt kacklande redan ute i farstun. Varje måndageftermiddag satt nämligen tolv käringar, som de kallade sig, och stickade strumpor och mössor till de stackars pojkar som i Finland slogs mot ryssen. Juntan hade bildats några år tidigare men kriget intensifierade verksamheten. En tid satt det en liten pojke och lekte stillsamt i ett hörn. Han hette Jan Henrik Bergqvist. Vi större pojkar bockade artigt för tanterna och skuddade stoftet av våra fötter.

Vilka var då dessa käringar? Vi återger några strofer från fordom av Erik Skoglund:

På Uttringe, på glada tjugotalet
Va' ofta pojkarna i val- och kvalet
Och än jag minns hur de fjäskade
För de femton gracerna i SFV.

Men mentaliteten står sig sällan
Och snart var hela gänget där i fällan
Och kärleksfullt – men fast nu ledas de
Av de femton gracerna i SFV.

Pojkarna var bland andra de kända SFV-profilerna Sune Ambrosiani, Fredrik Malm och Anders Roland. När KJ den 9 april 1956 fyllde 700 år – efter modell av Stockholm några år tidigare – samlade sig gubbarna hemma hos Malms och skrev ihop ett antal gratulationstelegram. Sålunda tackade redaktörerna av följande spalter för KJ:s banbrytande verksamhet och utbringade ett leve: Knep och knäp, Skönhetsvård, Magra och feta, Praktiska skåp, Läkarråd, Vad vill ni veta, Städa lätt, Sy och laga, Prosa och vers, Bädda rätt, Straff och aga, Kors och tvärs, God mat på vackra fat, Lyssnarpost samt Riktig kost.

Det skrevs också verser om var och en, som vi nu saxar ur:

Agnes Ambrosiani – Men på ålderdomen hon endast till Busken far/ där hon gärna en pärla till maten tar. (*Anm.*: Busken är det härbre som Agnes skaffade sig i Edsåsdalen.)

Ingrid Baarsen – Det blev nog ingen scheta debatt/ om du min Ingrid i riksdan satt. (*Anm.*: Baarsens hade ett hus i Edsåsdalen, Lill-Böle nära Busken – där käringar ibland tillbringade någon augustivecka med små vandringar till någon trevlig plats att göra upp eld för kaffekok.)

Siri Bergqvist – som fostrar pojkar, lagar mat och plitar/ medan hon tvättar, stryker, bonar golv och ritar.

Margit Björk – (*Anm.*: Inget kort citat kan göras.)

Gaj Gyllenswärd – Fru Gaj hon leker igelkott ibland och vänder sina taggar ut/ hon tycker nog vi snackar för mycket prat om skit.

Eva Kempe – Om bland käringar vi skulle ställa till val/ så blev hon kanske vårt kvinnoideal.

Vivian Lamby – Men om grevinnan Lamby äskar ordet/ bör käringarna tuga runt bordet.

Astrid Lindström – Med sin rundhyllta charme/ gumman Astrid vi se.

Britta Ljungberg – När käringarnas käftar rida i galopp/ då säger Britta Ljungberg stopp.

Victory Malm – Hon provar dräkter, tvättar, lagar/ och stoppar, ändrar andras kragar.

Margit Roland – (*Anm.*: Vers saknas, det verkar vara hon som skrivit det hela och inte gubbarna.)

Elisabeth Sahlström – Snacka inte så fortissimo/ ta det ibland lite pianissimo.

Utöver dessa tolv fanns i början tre till, Helfrid Leodor, Lizzie Skoglund och Sarah Klockoff, som på grund av yrkesverksamhet inte kunde närvara på eftermiddagarna. När Gaj någon tid efter 700-årsjubileet avled hade Lizzie Skoglund pensionerats och fyllde på gänget.

Var det då något speciellt med denna junta, det finns ju så många andra sådana grupperingar i föreningen? Låt oss åter ta en strof ur Erik Skoglunds epos:

I vår förening kan man inte strunta
I denna mäktiga käringjunta
Och många blivit pinsamt granskade
Av de femton gracerna i SFV.

En som särskilt respekterade och uppskattade KJ var dansledaren/ ordföranden Olle Schager. Han kunde också vara tacksam för att "gracerna" förökade sig och de flesta av ätteläggarna tillförde friskt SFV-blod. De sattes redan i tonären i en förberedande barnkrubba, BK kallad, under ledning av Jan Roland, som var litet äldre än de övriga barnen. Efter ett antal år hade de flesta växt upp, tagit studenten eller på annan väg slutat skolan och därmed ansetts mogna att vinna inträde i SFV. Där dröjde det inte länge förrän de parat ihop sig, och till lysningspresent gav varje käring en personlig och konstnärligt broderad kökshandduk.

Men det fanns KJ-barn kvar och Lilla klubben, LK, bildades under ledning av Stellan Bergqvist, och så fortsattes ruljansen. Ibland fick barnen vara på Uttringe och på lekstugor, där KJ satt på parad och noga studerade vem som dansade med vem. Det var slut med dansen för deras del, flera av gubbarna hade gått ur tiden. Sakta men säkert tog naturen ut sin rätt även bland käringarna. Agnes och Astrid blev sist kvar, ända till år 2000. Agnes avled på våren, 100 år gammal, och Astrid på hösten, 98 år.

Björn Ambrosiani

Hugo Malm

Sven Sahlström

Käringjuntan på utflykt, augusti 1947, till Astrids sommarställe. Från vänster i främre raden Victory, Margit B, Margit R, Vivian, Astrid och Agnes. Bakre raden: Ingrid, Elisabeth och Nils Ljungberg, som åtföljde hustru Britta. Foto: Siri.

Viktiga datum

DECEMBER	
3	Lilla Julafton
8	Höstens sista dansövning
31	Nyårsfest på Uttringe
JANUARI	
12	Vårens första dansövning
19-22	SFV Alpina
FEBRUARI	
3	Peter Carlsson och Blå Grodorna på Scalateatern
18	Snapsvisekurs del 2
MARS	
17-19	Arbetshelg Uttringe

Manusstopp för nästa SFV-blad är den **3 februari**

Skicka dina bidrag och gärna foton till

Gunnar Sundin Långvretsvägen 27, 163 46 SPÅNGA
gunnar.sundin@telia.com

Karin Olin Sandahl har beslutat att avgå som biträdande redaktör. Hon har varit ett stort stöd för mig när det gäller korrekturläsning och språkfrågor. Tack Karin för de gångna åren. *Red.*

VÄRT ATT VETA

Svenska Folkdansens Vänner – stiftad 1893

Ordförande

Jan Henrik Bergqvist, tel. 08-660 55 20, jan.henrik@folkdans.org

Dansledare

Anders Roland, tel. 08-768 42 94, anders.roland@telia.com

Dansövningar våren 2006

Alla torsdagar kl.19.00 från 12 januari till 11 maj, utom 19/1 och 13/4.
Lokal: Servicehuset Väderkvarnen, Brunnsgatan 26, portkod 1819.

Föreningens dräkter

hyrs ut av dräktkammaren efter anmälan minst två veckor i förväg till Maria Wallén tel. 08-37 48 80, eller Kerstin Lagerström tel. 08-92 72 70. Dräktkammaren och arkivet finns på Wivalliusgatan 21, vän. S1, Kungsholmen.

Föreningens plusgironummer	15 16 71-5
För medlemsavgifter	33 46 35-0

Årsavgifter för kalenderåret 2006

Aktiv medlem:	300 kronor (sammanboende par 550 kronor)
Stödjande medlem:	150 kronor (sammanboende par 275 kronor)
Ständig medlem:	3 600 kronor
Uttringeavgift:	35 kronor, årskort 300 kronor

Nya medlemmar

anmäls till sekreteraren Erik Dalhammar, Vegabacken 19, 185 41 Vaxholm, tel. 08-541 368 10, e-post: erik.dalhammar@telia.com

Föreningens hemsida: www.folkdans.org

Uttringe Vänners fond: plusgiro 15 16 71-5

Vid hedersbevisningar, skriv på talongen vem/vad som avses. Den hedrade eller dess anhöriga underrättas av SFV vem som donerat pengar till fonden.

Uttringes Jubileumsinsamling: plusgiro 15 16 71-5,
tar med stor tacksamhet emot alla generösa bidrag, stora som små!

Uttringe

har adress Uttringevägen 200, 144 63 Rönninge, tel. 08-532 500 21.
Vill du besöka Uttringe, kontakta Sven Lundgren, tel. 08/659 52 38,
(mobil 0705-55 63 92) eller någon annan i uttringedirektionen (UD).